

KRIŽ KRAŽ 1

Mihaela Knez, Matej Klemen, Tjaša Alič, Damjana Kern

PRIROČNIK ZA UČITELJE

KAZALO

0	UVOD	3
1	JAZ IN MOJA DRUŽINA	10
2	ŠTEVILKE	20
3	BARVE	31
4	ŠOLSKE POTREBŠČINE	35
5	OBLIKE	45
6	IGRAČE	53
7	KAJ DELAM?	60
8	SADJE IN ZELENJAVA	66
9	HRANA IN PIJAČA	75
10	OBLAČILA	86
11	HIŠA	93
12	ŽIVALI	101

3 BARVE

BESEDIŠČE	SPORAZUMEVALNI VZORCI	SLOVNIČNI VZORCI
bela, črna, modra, oranžna, rdeča, rjava, roza, rumena, siva, vijolična, zelena	- Katera barva je to? – Rumena. - To je rumena. - Kakšen je telefon? – Rdeč. - To je rdeč telefon. - Žoga je rumena. - Katera je tvoja najljubša barva? – Modra. - Moja najljubša barva je modra.	- ujemanje samostalnika in pridevnika - raba svojilnega zaimka (<i>moj, tvoj</i>)

SLOVAR

POSNETEK: zelena, siva, rumena, roza, rjava, rdeča, modra, črna, bela, vijolična, oranžna

DEJAVNOST 1: BARVICE

CILJ: učenci spoznavaajo poimenovanja za barve.

- Učitelj prinese barvice. Učenci imajo vsak svoj komplet barvic. Učitelj izbere eno barvico in vpraša: *Katera barva je to?* Nato poimenuje barvo, npr. *(To je) rumena*. Učenci v svojem kompletu poiščejo enako barvico in jo položijo predse na mizo ter ponovijo poimenovanje. Ko imajo pred sabo vse barvice, učitelj kliče posamezne barve, npr. *Rumena. Rdeča.*, učenci pa barvice zlagajo nazaj v škatlo. Po potrebi naj izbere manjše število barvic oz. barv in jih dodaja postopoma.
- Dejavnost nadaljujemo tako, da učitelj kliče posamezne barve, npr. *Rumena.*, učenci pa vsi hkrati dvigujejo ustrezne barvice iz svojega kompleta barvic.
- Dejavnost lahko izvedemo tudi s pomočjo raznobarnih kartic, ki jih učitelj pripravi iz priloge P1.
- Poimenovanja za barve lahko ponavljamo pri različnih temah.

DEJAVNOST 2: RUMENA KLIČE RDEČO

CILJ: učenci utrjujejo poimenovanja za barve.

- Učenci sedijo ali stojijo v krogu. Vsak ima v roki barvico ali flomaster. Poleg barv, ki jih imajo učenci v rokah, so lahko na mizi v bližini druge barvice ali flomastri, da jih imajo učenci možnost med igro zamenjati, paziti pa je treba, da se barve ne podvojijo. Vsaka barva se lahko v krogu pojavi samo enkrat. Učitelj kliče barve, npr. *Rumena in rdeča.*, in učenca, ki imata ti dve barvi, zamenjata mesti. Nato to vlogo prevzamejo učenci sami in pokličejo barvo sošolca, s katerim se želijo zamenjati. Učitelj določi, kdo bo začel oz. začne sam. Dejavnost lahko izvedemo tudi z vzorcem: *Rumena (barva) kliče rdečo (barvo)*.

DEJAVNOST 3: POIŠČI BARVO

CILJ: učenci utrjujejo poimenovanja za barve.

- Učenci izrežejo sličice predmetov z DL1, učitelj pa ima večje barvaste liste papirja z določeno barvo. Učitelj kliče barve, učenci pa na list postavijo predmete, ki so take barve. Nato vajo ponovijo še s pomočjo delovnega lista. Učitelj v poljubnem vrstnem redu kliče barve, s katerimi so pobarvani predmeti. Učenci izberejo ustrezni predmet in ga nalepijo k imenovani barvi na drugem listu.

DEJAVNOST 4: OBKROŽI PRAVO BARVO

CILJ: učenci prepoznajo poimenovanja za barve.

POSNETEK: Rumena.
Rdeča.
Rjava.
Bela.
Vijolična.

- Učenci poslušajo poimenovanja za barve. Med tremi sličicami glede na izjavo izberejo ustrezno in jo obkrožijo.

DL3

P2

DEJAVNOST 5: BARVNI NAREK

CILJ: učenci prepoznajo poimenovanja za barve, razumejo besedilo, utrjujejo rabo pridevnika in samostalnika.

POSNETEK: *Ura je siva.
Telefon je rdeč.
Miza je rjava.
Stol je zelen.
Žoga je rumena.
Roža je oranžna.
Okno je modro.*

- Učenci poslušajo besedilo (izjavo za izjavo) in z barvicami označujejo, kakšne barve so posamezni predmeti na sliki. Na koncu sliko pobarvajo. Učitelj jih na koncu še enkrat povpraša, kakšne barve so posamezni predmeti, npr. *Kakšno je okno?* Če učenci poimenovanj za predmete še ne poznajo dobro, jim lahko učitelj predmete ob poslušanju pokaže (ali pa poimenovanja za predmete ponovijo pred izvajanjem vaje), oni pa se osredotočijo le na poimenovanja za barve. Učitelj naj po potrebi posnetek ustavi, da bodo imeli učenci dovolj časa za označevanje oz. barvanje predmetov. Dejavnost se navezuje na enoto Hiša. Če se učitelj odloči, da jo bo izvedel prej, naj prej preveri, ali učenci poznajo poimenovanja na sliki oz. jim ta poimenovanja pred reševanjem delovnega lista posebej predstavi.
- Dejavnost lahko nadgradimo tako, da učitelj učencem razdeli nepobarvane slike (P2), vsak učenec dobi dve. Eno sliko pobarva in nato narekuje sošolcu, kakšne barve so posamezni predmeti, npr. *Miza je rdeča*. Sošolec pa jo pobarva po njegovem nareku. Lahko tudi sprašuje sošolca, kakšni so predmeti na njegovem listu, npr. *Kakšna je miza?*

DL4

DEJAVNOST 6: POBARVAJ BALONE

CILJ: učenci utrjujejo poimenovanja za barve in rabo pridevnika in samostalnika.

- Učenci pobarvajo balone z ustrezno barvo glede na sličico v posameznem balonu in povedo, kakšne barve so, npr. *Balon je moder*.

DL5

DEJAVNOST 7: KAKŠEN, KAKŠNA, KAKŠNO JE ...?

CILJ: učenci utrjujejo poimenovanja za barve, povedo, kakšen je predmet, prepoznava rabo vprašalnic *kakšen, kakšna, kakšno*.

- Učenci najprej po učiteljevem nareku pobarvajo prazne kvadrate, npr. *Prvi kvadrat je rumen. Drugi kvadrat je zelen*. Nato povežejo barvo s predmetom in predmet ustrezno pobarvajo. Povedo, kakšne barve je predmet, npr. *Roža je rumena. Telefon je zelen. Kolo je modro*.
- Učitelj lahko izbere poimenovanja za barve, ki si jih učenci težje zapomnijo. Na tem mestu naj se izogne možnosti *Kolo je rdeče*.

DL6

DEJAVNOST 8: SLADOLEDI

CILJ: učenci utrjujejo poimenovanja za barve in rabo tožilnika.

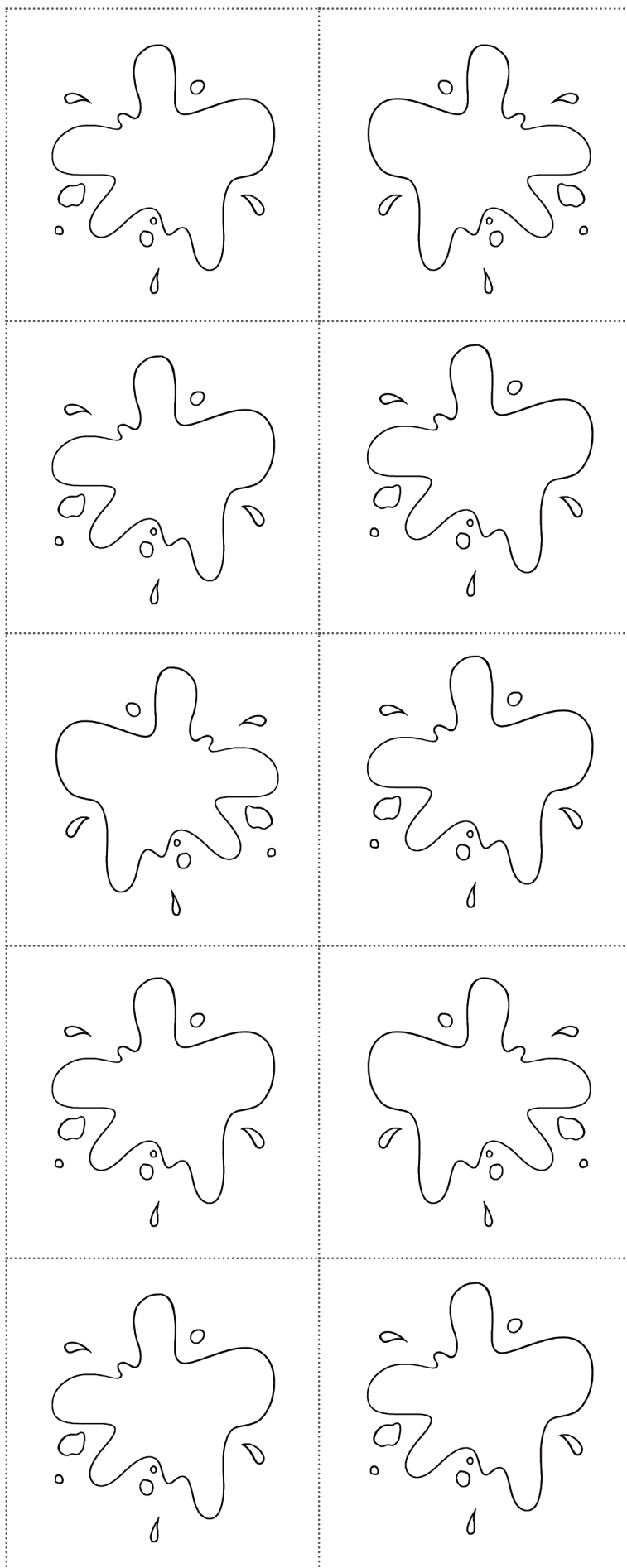
- Učenci poimenujejo barve sladolednih kepic, nato pa sami po svoji želji pobarvajo nepobarvane sladolede. Barvanje poteka tako, da ima vse barvice učitelj. Ko učenec potrebuje določeno barvo, ga mora za to prositi, npr. *Potrebujem modro (barvico). / A lahko dobim modro (barvico), prosim?*, učitelj pa odgovori: *Izvoli*. Če se učitelju zdi, da bo ta vzorec za učence pretežek, ga učenci lahko za barvico prosijo tako, da le poimenujejo barvo, ki jo želijo, npr. *Rdeča (barvica)*.
- Ker so na delovnem listu zbrane vse barve, je to priložnost, da učitelj učence povpraša, katera je njihova najljubša barva. Učenci, ki že znajo pisati, lahko to napišejo na hrbtno stran lista, npr. *Moja najljubša barva je modra*.

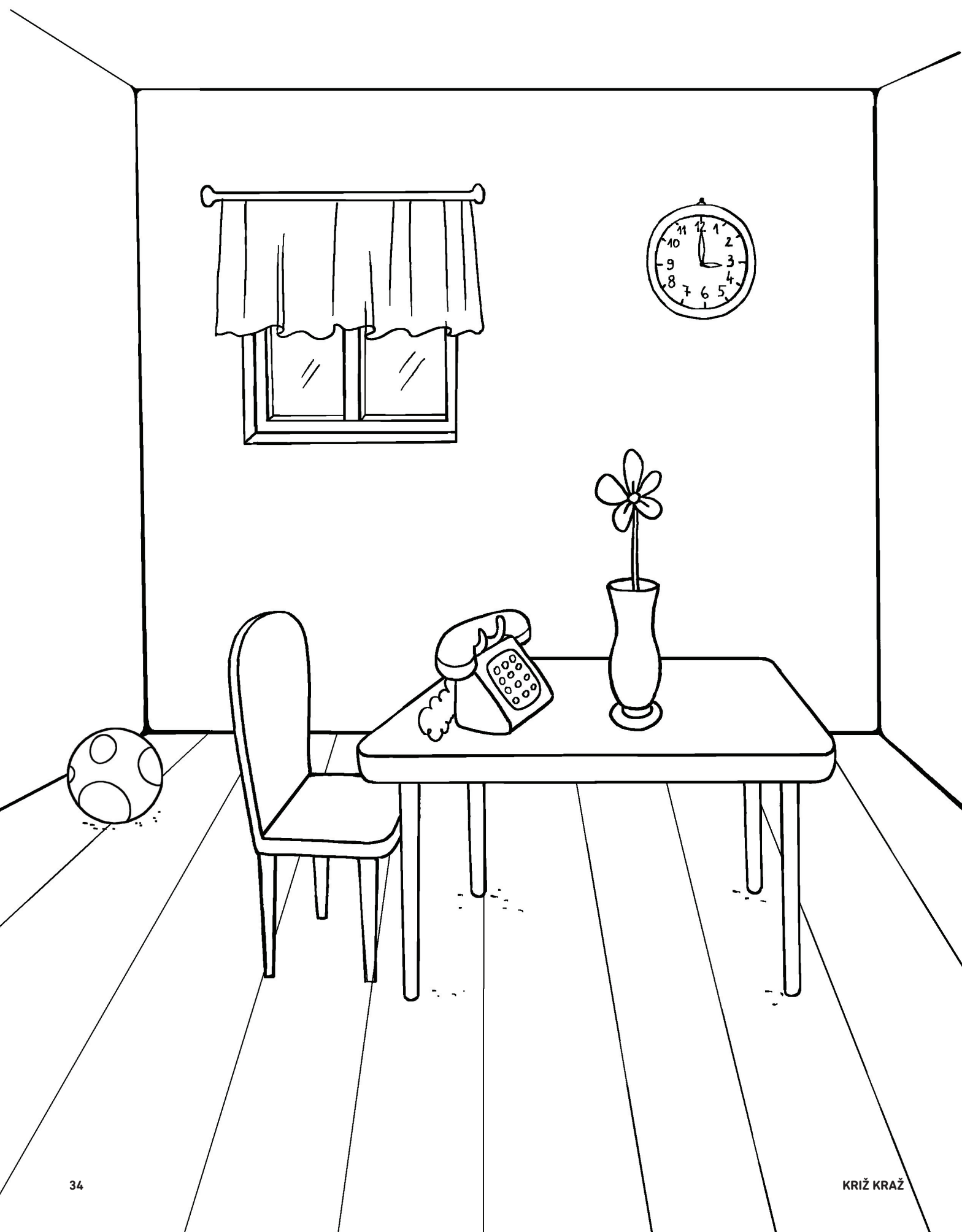
DL7

DEJAVNOST 9: POBARVAJ SLIKO

CILJ: učenci utrjujejo poimenovanja za barve.

- Učenci pobarvajo slike. Pri tem pri prvi sliki upoštevajo legendo, ki kaže, katero barvo označuje posamezna številka, pri drugi sliki pa barve izberejo sami. Učitelj med barvanjem hodi od učenca do učenca in jih sprašuje po barvah, npr. *Katera barva je to?*
- Če želimo utrjevati vzorca *Potrebujem ... in A lahko dobim ..., prosim?*, lahko dejavnost izvedemo tako, da ima vse barvice učitelj, učenci pa ga prosijo zanje.

KRIŽ KRAŽ 1

Priročnik za učitelje

Avtorji: Mihaela Knez, Matej Klemen, Tjaša Alič, Damjana Kern

Urednika: Matej Klemen, Mihaela Knez

Recenzentki: doc. dr. Darija Skubic, Helena Šter

Ilustratorka: Marta Bartolj

Oblikovanje in prelom: Nina Urh

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2015 (prva izdaja).

Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Izdal: Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko

Za založbo: red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak, dekanja Filozofske fakultete

Tisk: Birografika Bori, d. o. o.

Naklada: 200 izvodov

Druga izdaja, prvi natis

Cena: 7,55 EUR

Ljubljana, 2017

Gradivo je nastalo na Centru za slovenščino kot drugi in tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti«; prednostne usmeritve 4.2 »Povečati dostopnost in enake možnosti v sistemu vzgoje in izobraževanja«, ki ga delno financirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je založniku brezplačno predalo dovoljenje za reprodukcijo gradiva.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.091.3:811.163.6(035)

KRIŽ kraž 1. Priročnik za učitelje / Mihaela Knez ... [et al.] ; [urednika Matej Klemen, Mihaela Knez ; ilustratorka Marta Bartolj]. - 2. izd., 1. natis. - Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2017

ISBN 978-961-237-947-6

1. Knez, Mihaela, 1972- 2. Klemen, Matej

291212544